

DE VIJF

VAN EIJFF

Van negatieve rente wordt niemand beter

Banken lenen gratis van de Europese Centrale Bank (ECB) en nu krijgt ook de consument met negatieve rente te maken. De Duitse internetbank Skatbank laat spaarders betalen om te mogen sparen. Dan zou je denken dat het tegenoverstelde ook waar moet zijn: wie rood staat, krijgt geld toe. Maar die vlieger gaat niet op, leert onze hoogleraar financiële economie Sylvester Eijffinger.

1. Negatieve rente, dat lijkt een zege voor de armlastige student. Betekent dat niet gewoon rood staan en er nog geld op toe krijgen ook?

Ha, dat zou wel mooi zijn hè? Ik moet die student helaas uit de droom helpen. Simpelweg omdat er

'Het is een perverse prikkel die de crisis in stand houdt'

twee soorten rentes zijn: de creditrente, dus de spaarrente, en de debetrente, die je betaalt omdat je rood staat. Die laatste zal nooit negatief zijn. Banken willen tenslotte wel aan je verdienen!

2. Oneerlijk zeg, want voor spaarrente geldt het dus kennelijk wel...

Het zal niet vaak voorkomen, maar kan wel. Normaal gesproken hebben banken behoefte aan geld om uit te kunnen lenen aan derden en daaraan te verdienen. Een deel van die liquiditeiten konden ze lenen

bij de ECB en de rest moesten ze lenen van andere banken, en van particulieren. De crisis echter deed de geldmarkt tussen banken instorten. Om investeringen te stimuleren, voorziet de ECB nu in alle behoefte aan leningen. *Full allotment*, heet dat. Bovendien hoeven banken geen rente te betalen over wat ze lenen bij de ECB. Ze zitten dus niet te wachten op je geld, en willen er dus ook niet voor betalen, want wanneer ze het in kas hebben, wordt het door inflatie alleen maar minder waard. Overigens berekenen de banken dit verlies meestal niet door aan de consument, want dat kan ze ook klanten kosten. Maar doen ze dit wel, dan berekenen ze je dus negatieve rente.

3. Wie profiteert er eigenlijk van die negatieve rente?

De ECB verstrekt geld aan banken en dat werkt door

in goedkopere leningen. Toch zullen er maar weinig mensen van profiteren. Het probleem zit hem namelijk niet in de prijs van leningen, maar in het gebrek aan vertrouwen van banken in potentiële leners. Banken hebben op dit moment weinig vertrouwen in middenstanders die geen eigen vermogen meer hebben en evenmin in grote bedrijven, banken en overheden. Om de economie echt weer te laten draaien, moeten eerst schulden worden afgelost.

4. Wat voor effect heeft de negatieve rente op lange termijn?

Uiteindelijk stimuleert het mensen alleen maar om meer schulden te maken. Het is een perverse prikkel, die de crisis in stand houdt. We moeten eerst schulden aflossen en niet meteen in paniek schieten wanneer de bestedingen even achterlopen.

5. Heldere boodschap, maar waarom gebeurt het dan niet?

Omdat veel politici vastzitten binnen de horizon van het korte termijn-denken. ●

